
УДК 339.138

Ткаченко О. В.

*старший викладач кафедри соціальної медицини
та організації охорони здоров'я*

Дейнега Є. О.

*здобувач вищої освіти,
Вінницький національний медичний університет*

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ РИНКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

У сучасних економічних умовах одними з найважливіших стають послуги, орієнтовані на розвиток людського капіталу. До таких послуг, окрім освітніх, належать і медичні, що забезпечують високий рівень фізичного й морального здоров'я населення, який, своєю чергою, істотно впливає на процеси економічного зростання держави. Медичні послуги, що надає система охорони здоров'я, є важливим каталізатором сучасного зростання ефективності та стабільності суспільного виробництва [1, с. 12].

Пандемія COVID-19 актуалізувала необхідність посилити готовність і потенціал національних систем охорони здоров'я, а також забезпечити безперервність надання основних медичних послуг. Вона сприяла соціальній ізоляції, зниженню платоспроможності населення та припиненню / сповільненню надання медичних послуг, що негативно вплинуло на психічне здоров'я людей. У звіті ВООЗ за березень 2022 року зазначено, що протягом першого року пандемії COVID-19 глобальна поширеність тривоги та депресії зросла на 25 % [2].

В Україні негативна загальносвітова тенденція посилена воєнними діями росії. Після запровадження в Україні воєнного стану Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) оперативно Наказом № 374 від 24 лютого 2022 року затвердило «Тимчасові заходи у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення їх готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії рф проти України», до яких зокрема віднесли: тимчасове припинення планових госпіталізацій, підготовку додаткових хірургічних команд для допомоги пораненим, забезпечення у повному обсязі надання екстреної меддопомоги. З огляду на ускладнену логістику відомство

рекомендувало збільшити надання допомоги із застосуванням телемедицини та проводити медико-соціальну експертизу за спрощеною процедурою і заочно [3]. Пізніше, 20 березня МОЗ внесло до Наказу № 374 зміни, уточнивши, що планові госпіталізації припиняються у випадках: завантаження понад 70% ліжкового фонду терапевтичного профілю та понад 50% ліжкового фонду хірургічного профілю; за рішенням структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської воєнних адміністрацій, з урахуванням тактичної ситуації. Такий вимушений підхід обмежив доступ громадян до медичного обслуговування. До цього добавились проблеми організаційного та логістичного характеру, пов'язані із забезпеченням медичним обслуговуванням громадян, що перебувають у зоні бойових дій.

Станом на 2022 рік медичній системі України допоміг COVID-19, який спричинив чималі труднощі у сфері охорони здоров'я. Після пережитого вона готова була реагувати на будь-яку надзвичайну ситуацію. Зокрема, у перші дні вторгнення росії в Україну були сформовані маршрути для травмованих та поранених. Крім того, система матеріально та технічно виявилась набагато сильніша – забезпечена кисневими станціями, підготовленою до формування залишків на кілька місяців. Незважаючи на повноцінне фінансування медичної галузі у військових умовах, медична система – одна з найбільш постраждалих внаслідок війни сфер в Україні. За три місяці повномасштабної війни в Україні налічується 672 пошкоджені або пограбовані заклади охорони здоров'я [4].

Результати нещодавно проведених національних досліджень засвідчили, що кожен другий респондент мав щонайменше одну перешкоду щодо доступу до будь-якого рівня медичної допомоги, найпоширенішою з яких стала вартість; кожен п'ятий українець не зміг отримати необхідні ліки через їх вартість, відсутність потрібних ліків та великі черги в місцевих аптеках тощо; ті, хто проживає на тимчасово окупованих територіях / районах активних бойових дій, як правило, звертаються за медичними послугами рідше, ніж мешканці інших регіонів [5].

Таким чином, ринок медичних послуг є складною системою, від злагодженого функціонування якої залежить добробут громадян. Значення медицини зросло з початком повномасштабного вторгнення росії в Україну, оскільки до звичних медичних послуг додалися ті, що

пов'язані із забезпеченням обороноздатності держави, зокрема порятунком і лікуванням воїнів, надання першої допомоги, реабілітації постраждалих від ракетних обстрілів, вибухових пристроїв з великою зоною ураження тощо. На сьогодні до завдань медицини відносять не лише зміцнення здоров'я громадян України, поліпшення якості їх життя, а й захист національної безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Бобришева О. В. Ефективний розвиток та функціонування ринку медичних послуг в умовах глобалізації економіки та інтеграційних процесів в охороні здоров'я. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». 2014. Вип. 8-2. С. 12-18.
2. Health. worldbank. URL: <http://surl.li/gydsl>
3. Тимчасові заходи у закладах охорони здоров'я з метою забезпечення їх готовності для надання медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії рф проти України: Наказ МОЗ № 374 від 24 лютого 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0374282-22#Text>
4. Аналіз ринку медичних послуг та фармацевтики в Україні. 2022 рік. URL: <http://surl.li/fpauc>
5. Доступ до медичних послуг в Україні після восьми місяців війни: система охорони здоров'я залишається стабільною, проте ключові медичні послуги та ліки стають все менш доступні. URL: <http://surl.li/fpaxc>

УДК 338.48

Цвілий С.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
Національний університет «Запорізька політехніка»

**ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ
В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ВІДНОВЛЕННЯ
ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ**

В сучасному житті індустрія туризму виступає як найбільший сектор світової економіки. Аналіз динаміки розвитку індустрії свідчить, що кількість туристів збільшилася протягом останніх тридцять років в чотири рази, а доходи від туризму зросли в двадцять п'ять разів, що закономірно, оскільки туристи щодня витрачають близько 5 млрд. дол. Ефективність вкладення інвестиційних ресурсів